

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 139g/2025

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 17 alin.
(2) din Legea privind Institutul Național al Justiției nr. 152 din 8 iunie 2006

*(procedura de evaluare a rezultatelor concursului de admitere în cadrul
Institutului Național al Justiției)*

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
nei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA, judecători,
cu participarea nei Dina Musteața, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 17 iunie 2025,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 9 aprilie 2026, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „dacă acesta a obținut minimum nota 7 (șapte) la fiecare dintre ele” din articolul 17 alin. (2) din Legea privind Institutul Național al Justiției nr. 152 din 8 iunie 2006, ridicată de dl avocat Vladimir Grosu, în interesele nei Rodica Rotari, în dosarul nr. 2-4697/25, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de către dna judecătoare Speranța Clima, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Dna Rodica Rotari a participat la concursul de admitere în cadrul programului de formare inițială a candidaților la funcția de judecător, înscrierea având loc în perioada 20 mai – 1 iulie 2024.

4. La 5 septembrie 2024 au intrat în vigoare modificările la Legea nr. 152 privind Institutul Național al Justiției, inclusiv cele aduse articolului 17 alin. (2), în sensul ridicării pragului minim de trecere a probelor orală și scrisă de la nota 5 (cinci) la nota 7 (șapte). La această dată concursul de admitere era în derulare, fiind desfășurate deja primele două probe: testul psihologic eliminatoriu și testul de specialitate (testul-grilă).

5. La proba orală, care a avut loc după intrarea în vigoare a prevederilor noi, participantea a obținut nota 6,96 (șase virgulă nouăzeci și șase).

6. Ulterior, dna Rodica Rotari a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, o cerere de chemare în judecată împotriva Institutului Național al Justiției, prin care a solicitat emiterea unui act administrativ favorabil și anularea hotărârii Consiliului Institutului Național al Justiției nr. 18/1 din 18 octombrie 2024 cu privire la aprobarea rezultatelor examenului de admitere în anul 2024, precum și a tuturor actelor administrative subsecvente adoptate în scopul punerii în executare a acesteia.

7. În cadrul examinării cauzei, dl avocat Vladimir Grosu a ridicat, în interesele nei Rodica Rotari, excepția de neconstituționalitate a textului „dacă acesta a obținut

minimum nota 7 (șapte) la fiecare dintre ele” din articolul 17 alin. (2) din Legea privind Institutul Național al Justiției nr. 152 din 8 iunie 2006.

8. Printr-o încheiere din 10 iunie 2025, Judecătoria Chișinău a admis cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate și a sesizat Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

9. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„[...]”

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 35 Dreptul la învățătură

„(1) Dreptul la învățătură este asigurat prin învățământul general obligatoriu, prin învățământul liceal și prin cel profesional, prin învățământul superior, precum și prin alte forme de instruire și de perfecționare.

[...]”

(5) Instituțiile de învățământ, inclusiv cele nestatale, se înființează și își desfășoară activitatea în condițiile legii.

(6) Instituțiile de învățământ superior beneficiază de dreptul la autonomie.

(7) Învățământul liceal, profesional și cel superior de stat este egal accesibil tuturor, pe bază de merit.

[...]”

Articolul 43 Dreptul la muncă și la protecția muncii

„(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.

[...]”

10. Prevederile relevante ale Legii privind Institutul Național al Justiției nr. 152 din 8 iunie 2006 sunt următoarele:

Articolul 17 Procedura de evaluare a rezultatelor concursului de admitere

„[...]”

(2) Pentru fiecare probă, participantul la concurs este evaluat cu note de la 1 la 10. Comisiile de admitere evaluează răspunsurile candidatului în cadrul probei orale potrivit specializării acestora. Nota pentru proba orală este formată din media notelor tuturor membrilor comisiilor de admitere. **Se consideră că participantul a promovat proba orală sau scrisă dacă acesta a obținut minimum**

nota 7 (șapte) la fiecare dintre ele. Nota finală a fiecărui candidat pentru examenul de admitere este formată din media notelor obținute de acesta la proba orală și la proba scrisă.

[...]"

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

11. Autorul excepției susține că prevederea legală criticată afectează principiul securității juridice și al încrederii legitime a cetățenilor, deoarece modificarea legii a survenit în timpul unui concurs aflat în desfășurare, a introdus condiții mai riguroase de accedere în funcția de judecător și nu a prevăzut o perioadă de tranziție. De asemenea, autorul sesizării consideră că norma contestată poate fi analizată din perspectiva dreptului la învățatură, precum și a dreptului la muncă.

12. Prin urmare, autorul sesizării susține că norma contestată contravine articolelor 1 alin. (3), 23 alin. (2), 35 alineatele (1), (5)-(7) și 43 alin. (1) din Constituție.

B. Aprecierea Curții

13. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

14. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și d) din Constituție, Curtea Constituțională exercită controlul constituționalității legilor și rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate. În această cauză, obiectul controlului Curții îl reprezintă prevederi din Legea privind Institutul Național al Justiției nr. 152 din 8 iunie 2006. Verificarea constituționalității acestor norme ține de competența *ratione materiae* a Curții.

15. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept, fiind ridicată de reprezentantul unei părți la proces.

16. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză care are ca obiect obligarea Institutului Național al Justiției de a emite un act administrativ individual favorabil și anularea hotărârii Consiliului Institutului Național al Justiției nr. 18/1 din 18 octombrie 2024 cu privire la aprobarea rezultatelor examenului de admitere în anul 2024, precum și a tuturor actelor administrative subsecvente adoptate în scopul punerii în executare a acesteia. Curtea admite că dispozițiile contestate ar putea fi aplicate la soluționarea cauzei în fond.

17. Curtea menționează că textul articolului 17 alin. (2) din Legea privind Institutul Național al Justiției nr. 152 din 8 iunie 2006 nu a mai făcut obiectul controlului de constituționalitate.

18. Curtea notează că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 156 din 5 decembrie 2024, § 20; DCC nr. 193 din 21 decembrie 2023, § 16).

19. Autorul sesizării și-a bazat excepția de neconstituționalitate pe articolele 1 alin. (3) (*preeminența dreptului*), 23 alin. (2) (*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște*

drepturile și îndatoririle), 35 (*dreptul la învățătură*) și 43 (*dreptul la muncă și la protecția muncii*) din Constituție.

20. Curtea notează că articolul 1 alin. (3) din Constituție are un caracter general, constituie un imperativ care stă la baza oricăror reglementări, nu poate reprezenta un reper individual și separat și poate fi invocat, de regulă, dacă se constată aplicabilitatea sa împreună cu alte dispoziții din Constituție (a se vedea DCC nr. 17 din 21 martie 2024, § 23; DCC nr. 26 din 2 aprilie 2024, § 23).

21. Curtea observă că autorul sesizării a formulat argumente privind regulile de aplicare și interpretare a legii în timp și își exprimă, de fapt, nemulțumirea față de aplicarea noilor prevederi în raport cu participanta, nu față de stabilirea unui prag minim de trecere a probelor în general. Astfel, autorul abordează momentul intrării în vigoare a noilor prevederi și aplicarea acestora în timpul unui concurs aflat în derulare de către comisia de admitere, care le consideră reguli de procedură. Autorul semnalează o aplicare retroactivă a normelor și pretinde o încălcare a principiului legalității în procedura administrativă.

22. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că aspectele legate de interpretarea și de aplicarea legii nu țin de competența Curții Constituționale. Această competență le revine, prin definiție, instanțelor de judecată (a se vedea DCC nr. 32 din 18 aprilie 2024, § 24; DCC nr. 1 din 21 ianuarie 2025, § 309).

23. Așadar, îi revine instanței de judecată în fața căreia a fost ridicată excepția să pună în operă regulile aplicării legii în timp și să stabilească dacă noile modificări contestate ale Legii privind Institutul Național al Justiției sunt norme procedurale sau substanțiale, precum și dacă sunt aplicabile unei proceduri pendinte, inițiate sub imperiul vechilor prevederi.

24. Astfel, Curtea nu reține incidența articolelor 23, 35 și 43 din Constituție.

25. Pe baza celor menționate *supra*, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (2) și (4) lit. d), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „dacă acesta a obținut minimum nota 7 (șapte) la fiecare dintre ele” din articolul 17 alin. (2) din Legea privind Institutul Național al Justiției nr. 152 din 8 iunie 2006, ridicată de dl avocat Vladimir Grosu, în interesele dnei Rodica Rotari, în dosarul nr. 2-4697/25, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 9 aprilie 2026
DCC nr. 63
Dosarul nr. 139g/2025